

Algemeen deel

1. Inleiding

In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' staat dat het automatisme wordt herzien waarbij Nederlanders met een meervoudige nationaliteit na langdurig verblijf buiten het grondgebied van de Europese Unie het Nederlanderschap verliezen. Voor hen wordt het gemakkelijker het Nederlanderschap te behouden naast hun andere nationaliteit of, voor degenen die het na 1 april 2003 verloren, te herkrijgen. Deze beide voornemens nopen tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap (hierna: de RWN). Dit wetsvoorstel strekt daartoe.

2. Aanleiding

Voor deze beide wijzigingen is redengevend dat hiermee tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van (oud-)Nederlanders buiten het Koninkrijk der Nederlanden en het gebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is, die automatisch het Nederlanderschap kunnen verliezen dan wel hebben verloren. Daarmee wordt recht gedaan aan de signalen van betrokkenen die zich geconfronteerd zien met een verlies van het Nederlanderschap dat zij niet gewenst hebben en in veel gevallen ook niet meer ongedaan kunnen maken. Dit wetsvoorstel beoogt het eenvoudiger te maken het Nederlanderschap te behouden en, indien dat verloren is gegaan, te herkrijgen. Daarmee wordt een betere balans bereikt tussen het belang van de betrokkenen om hun Nederlanderschap niet ongewenst te verliezen, en de Nederlandse Staat om te voorkomen dat personen het Nederlanderschap verkrijgen of behouden terwijl zij geen band, of niet langer een band, hebben met het Koninkrijk der Nederlanden.

3. Hoofdpijnen van de wijzigingen

De voorgestelde wijzigingen strekken er ten eerste toe het automatisch verlies van het Nederlanderschap te herzien. Het wordt eenvoudiger het Nederlanderschap te behouden bij langdurig verblijf buiten het Koninkrijk en het gebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is. Ten tweede wordt voorzien in een tijdelijk optierecht waarmee het Nederlanderschap kan worden herkregen als dat eerder vanwege langdurig verblijf buiten de Europese Unie verloren is gegaan. Daarmee wordt het voor eenieder die het Nederlanderschap op deze grond na 1 april 2003 is verloren, mogelijk het Nederlanderschap te herkrijgen.

3.1 Herzien automatisch verlies bij langdurig verblijf buiten de Europese Unie

Ingevolge artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN verliest een meerderjarige het Nederlanderschap als hij naast het Nederlanderschap nog een andere nationaliteit bezit en tijdens zijn meerderjarigheid gedurende een ononderbroken periode van dertien jaar hoofdverblijf heeft buiten het Koninkrijk en het gebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is.^{1,2} Het verlies treedt automatisch in bij het verstrijken van de termijn van dertien jaar, tenzij deze termijn voordien wordt gestuit.³ Dat kan door gedurende ten minste één aaneengesloten jaar hoofdverblijf te hebben in het Koninkrijk of in de gebieden waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is, of door de verstrekking van een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap dan wel van een reisdocument, Nederlandse identiteitskaart of vervangende Nederlandse identiteitskaart in de zin van de Paspoortwet.⁴ Vanaf de dag der verstrekking begint een nieuwe termijn van dertien jaren te lopen.

Het coalitieakkoord bevat het voornemen dit automatisme te herzien. Daartoe zijn verschillende alternatieven verkend. Conform de tekst van het coalitieakkoord is er niet voor gekozen dit automatisme geheel te schrappen, maar is gezien op welke wijze het kan worden herzien.

---

¹ Een uitzondering hierop vormen Nederlanders in een dienstverband met Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten dan wel met een internationaal orgaan waarin het Koninkrijk is vertegenwoordigd, of als echtgenoot van of als ongehuwde in een duurzame relatie samenlevend met een persoon in een zodanig dienstverband.

² Een dergelijke vervalbepaling is in overeenstemming met het Europese recht, mits betrokkene de mogelijkheid heeft om de verloren nationaliteit – als daarmee ook het Unieburgerschap verloren ging – met terugwerkende kracht te herkrijgen, indien het verlies vanuit het oogpunt van het Unierecht onevenredig was (zie het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 12 maart 2019, ECLI:EU:C:2019:189). De daartoe strekkende wijziging van de RWN is op 1 april 2022 in werking getreden (Stb. 2021, 572).

³ Aan deze verliesbepaling ligt het vermoeden ten grondslag dat een persoon die zeer langdurig in het buitenland verblijft de noodzakelijke band met het Koninkrijk heeft verloren. De betrokkene kan dit vermoeden weerleggen. Dat kan enerzijds door ten minste één aaneengesloten jaar hoofdverblijf te hebben in het Koninkrijk. Anderzijds kan een betrokkene zijn verbondenheid met het Koninkrijk aantonen door het aanvragen en verkrijgen van een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap dan wel van een reisdocument, Nederlandse identiteitskaart of vervangende Nederlandse identiteitskaart in de zin van de Paspoortwet.

⁴ Artikel 15, vierde lid, RWN.

Allereerst is bekeken of het mogelijk is verlies van het Nederlanderschap slechts te laten intreden na een daartoe strekkend besluit. Dit veronderstelt dat de Nederlandse overheid in contact staat of komt met elke buiten het Koninkrijk woonachtige Nederlander. Dat is niet het geval en is evenmin mogelijk. Dat geldt temeer nu het Nederlanderschap door afstamming wordt doorgegeven, ook als de desbetreffende personen en hun nazaten zich (mogelijk al generaties lang) in het buitenland bevinden.

Voorts is bezien of het opportuun is de reikwijdte van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN te beperken, bijvoorbeeld tot personen die behoren tot de tweede of verdere generatie buiten het Koninkrijk geboren Nederlanders, of tot diegenen die hoofdverblijf hebben in een land waarin zij zijn geboren en waarvan zij tevens de nationaliteit bezitten (gelegen buiten het Koninkrijk en de Europese Unie). Een dergelijke wijziging stuit op vergelijkbare bezwaren als hiervoor vermeld en leidt er bovendien slechts toe dat het automatisme wordt beperkt, namelijk tot één groep Nederlanders, maar niet wordt herzien.

Alles overziend is er daarom voor gekozen het automatisme te behouden, maar dit voor elke Nederlander buiten Nederland te herzien. In de huidige situatie moet de termijn elke dertien jaar opnieuw worden gestuit door de verstrekking van een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap dan wel van een reisdocument, Nederlandse identiteitskaart of vervangende Nederlandse identiteitskaart in de zin van de Paspoortwet. Het onderhavige wetsvoorstel herzielt dit automatisme zodanig, dat het verkrijgen van één van deze documenten voldoende is om het Nederlanderschap permanent te behouden, naast de vreemde nationaliteit. Daarbij geldt als voorwaarde dat dit document binnen de verliestermin van dertien jaar wordt verkregen. Slechts als deze éénmalige handeling niet tijdig, en dus niet binnen de verliestermin van dertien jaar wordt verricht, gaat het Nederlanderschap verloren.⁵

3.2 Optierecht

Het coalitieakkoord vermeldt voorts dat een mogelijkheid tot herstel wordt geboden aan diegenen wier Nederlanderschap verloren is gegaan wegens langdurig verblijf buiten het Koninkrijk of het gebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is. Mede gelet op hetgeen onder paragraaf 2 is overwogen acht de regering een dergelijke, éénmalige mogelijkheid tot herstel op zijn plaats.

Daarom wordt een tijdelijk optierecht geïntroduceerd waarmee het Nederlanderschap kan worden herkreten als dat verloren is gegaan krachtens artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN, zoals deze bepaling luidt sinds 1 april 2003. Met de datum van 1 april 2003 is aangesloten bij het moment van inwerkingtreding van deze bepaling.⁶ Een verlies van het Nederlanderschap krachtens artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN kan gevolgen hebben gehad voor eventuele minderjarige kinderen. Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef en onder d, RWN delen zij in dit verlies, tenzij één van de uitzonderingsgronden in artikel 16, tweede lid, RWN van toepassing is.⁷ Gelet op de eenheid van nationaliteit in een gezin staat het tijdelijke optierecht daarom ook open voor personen die hebben gedeeld in dit verlies en op of na 1 april 2003 het Nederlanderschap als minderjarige zijn verloren op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder d, RWN.

Dit optierecht biedt deze oud-Nederlanders een tijdelijke mogelijkheid het Nederlanderschap te herkrijgen door het afleggen van een optieverklaring. Gelet op de aard van het optierecht is ervan afgezien dit aan materiële voorwaarden te verbinden. Voldoende is dat het Nederlanderschap als gevolg van de toepasselijkheid van één van voormelde bepalingen verloren is gegaan. Dat betekent dat niet wordt geveerd dat de voormalig Nederlander gedurende één jaar toelating en hoofdverblijf heeft, zoals dat wel het geval is bij het huidige artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, RWN. Evenmin wordt geveerd dat afstand wordt gedaan van een andere nationaliteit.

Een beroep op het optierecht is mogelijk gedurende twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze rijkswet. Deze temporele begrenzing is noodzakelijk: het ontbreken van een dergelijke termijn zou betekenen dat elk verlies van het Nederlanderschap wegens langdurig verblijf buiten

---

⁵ In dat geval kan het Nederlanderschap mogelijk worden herkreten door een beroep op artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f of p, RWN. Dit werkt vanzelfsprekend ook door in de positie van minderjarige kinderen. Omdat het Nederlanderschap van de ouder niet langer verloren gaat, delen zij niet in het verlies.

⁶ Stb. 2003, 118. Bovendien is voor de periode vóór 1 april 2003 reeds eerder voorzien in een mogelijkheid tot herstel van het Nederlanderschap, zie artikel V van de rijkswet van 21 december 2000, Stb. 2000, 618.

⁷ Eén van die uitzondering is dat het Nederlanderschap behouden blijft indien en zolang een (andere) ouder het Nederlanderschap bezit.

het Koninkrijk en het gebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van toepassing is altijd ongedaan kan worden gemaakt. Dat zou de verliesbepalingen uit de RWN zinledig maken.

Op de beoordeling van de optieverklaring zijn verder alle gebruikelijke procedurele regels van de reguliere optieprocedure van artikel 6 RWN van overeenkomstige toepassing. Artikel 6, tweede tot en met achtste lid, en de artikelen 13, 21 en 23, RWN zijn daartoe van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat betekent dat verschillende autoriteiten bevoegd kunnen zijn tot het in ontvangst nemen en beoordelen van de optieverklaring. Gewezen wordt op de bevoegdheidsregeling in hoofdstuk II van het Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap (hierna: het BVVN)⁸ en de overeenkomstige toepasselijkheid van het Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 (hierna: het BON). Voor de overige procedurele aspecten van de optieprocedure wordt verder korthedshalve verwezen naar de in hoofdstuk 3 van de RWN en de in hoofdstuk II van het BVVN neergelegde regels.

3.3 Overige wijzigingen

Dit wetsvoorstel bevat tevens een tweetal andere wijzigingen van de RWN. Deze wijzigingen vloeien niet voort uit het coalitieakkoord, maar zijn noodzakelijk om in de praktijk gebleken oneigenlijk gebruik van de RWN tegen te gaan.

Artikel I, onderdeel 1

Van een vreemdeling die middels naturalisatie het Nederlanderschap verkrijgt wordt in beginsel gevergd dat hij afstand doet van een andere nationaliteit.⁹ Van een vreemdeling die het Nederlanderschap enige tijd heeft bezeten en het middels het optierecht genoemd in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, het Nederlanderschap herkrijgt, wordt geen afstand gevergd. Gebleken is dat van dit optierecht op oneigenlijke wijze gebruik wordt gemaakt om de hiervoor beschreven afstandseis bij naturalisatie te ontlopen. Dit wordt bereikt door een verzoek tot naturalisatie in te dienen en vervolgens, zodra het Nederlanderschap is verkregen, daar afstand van te doen. Vervolgens wordt met een beroep op artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, voor het Nederlanderschap geopteerd. De betrokken vreemdeling heeft het Nederlanderschap door de naturalisatie immers enige tijd bezeten en voldoet daarmee aan de voorwaarden voor dit optierecht.¹⁰ Middels deze route wordt het Nederlanderschap verkregen, zonder dat afstand hoeft te worden gedaan van de andere nationaliteit(en). Daarmee wordt de afstandsverplichting zoals deze normaliter bij naturalisatie geldt omzeild. De voorgestelde wijziging beoogt dit onmogelijk te maken door van een vreemdeling ook in deze situatie te vergen dat, waar mogelijk, afstand wordt gedaan van een andere nationaliteit.

Artikel I, onderdeel 3

De in artikel I, onderdeel 3, van dit wetsvoorstel voorgestelde wijziging strekt er evenzeer toe oneigenlijk gebruik van de RWN te voorkomen. Artikel 16, eerste lid, aanhef en onder b, van de RWN maakt het mogelijk dat een minderjarige vrijwillig afstand doet van het Nederlanderschap.¹¹ Omdat een minderjarige in de regel niet zelfstandig handelingsbevoegd is kent de RWN als hoofdregel dat verklaringen en verzoeken van minderjarigen door hun wettelijke vertegenwoordigers worden afgelegd en ingediend.¹² Een verzoek tot afstand van de Nederlandse nationaliteit voor een minderjarige wordt daarom ingediend door diens wettelijk vertegenwoordiger.

In de praktijk zijn enkele gevallen bekend waarin een wettelijk vertegenwoordiger voor een minderjarig kind afstand doet van de Nederlandse nationaliteit, met als enig oogmerk dat kind te schaden.¹³ Het kind verliest de Nederlandse nationaliteit en daarmee veelal diens verblijfsrecht in Nederland. In voorkomend geval heeft dit verlies van de Nederlandse nationaliteit ook gevolgen

⁸ De Minister van Buitenlandse Zaken, de burgemeester, de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten of de Minister van Justitie en Veiligheid.

⁹ Indien het Nederlanderschap wordt verleend of verkregen terwijl later blijkt dat de betrokkene heeft nagelaten na de totstandkoming van zijn naturalisatie al het mogelijke te doen om zijn oorspronkelijke nationaliteit te verliezen, wordt het Nederlanderschap ingetrokken. Dit is geregeld in artikel 15, eerste lid, onderdelen d en e.

¹⁰ Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat een beroep op deze optiegrond niet mogelijk is als het Nederlanderschap eerder is ingetrokken op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder d of e, RWN.

¹¹ Afstand is vanzelfsprekend slechts mogelijk als dat niet tot staatloosheid leidt en er, na afstand van het Nederlanderschap, dus nog een andere nationaliteit resteert.

¹² Artikel 2, derde lid, RWN.

¹³ Dat is mogelijk als het kind Nederlander is geworden als gevolg van artikel 2, derde lid, RWN. De verklaring van afstand heeft immers geen effect indien en zolang één van de ouders het Nederlanderschap bezit (artikel 16, tweede lid, onderdeel a, RWN).

voor een verblijfsrecht van de andere ouder, namelijk als deze andere ouder een van het kind afgeleid verblijfsrecht heeft op grond van artikel 20 van het VWEU.¹⁴ Ook dit verblijfsrecht gaat verloren als het kind door het verlies van de Nederlandse nationaliteit ook het Unieburgerschap verliest. Tot nu toe wordt in dergelijke gevallen herstel geboden door naturalisatie met toepassing van artikel 10 RWN. De voorgestelde wijziging beoogt deze handelswijze geheel onmogelijk te maken. Het huidige artikel 16, eerste lid, bepaalt dat de ouder die geen wettelijk vertegenwoordiger is over de afstand wordt gehoord. Gebleken is dat deze bepaling verschillend wordt uitgelegd. De voorgestelde wijziging stelt buiten twijfel dat de andere ouder in alle gevallen de gelegenheid heeft zich over de (voorgenomen) verklaring van afstand uit te laten.¹⁵ Geen afstand is mogelijk indien die andere ouder daartegen bedenkingen heeft.

4. Persoonsgegevens

Het voorgestelde optierecht maakt het noodzakelijk dat er persoonsgegevens worden verwerkt. Voor het in behandeling nemen en beoordelen van een optieverklaring is het immers noodzakelijk dat gegevens, zoals naam- en adresgegevens en gegevens over nationaliteit, worden verwerkt. De aan de bevoegde autoriteiten opgedragen wettelijke taak om optieverklaringen in ontvangst te nemen en daarop te beslissen vormt tevens de benodigde grondslag voor de verwerking van deze persoonsgegevens (zie hoofdstuk II, paragraaf 2 tot en met 5, BVVN).

Gelet op artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming is dit wetsvoorstel voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. [PM]

5. Financiële gevolgen en regeldruk

Het in artikel II van dit wetsvoorstel voorgestelde optierecht heeft financiële gevolgen. Er zijn geen exacte gegevens beschikbaar over het aantal personen dat het Nederlanderschap van rechtswege is verloren op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c en artikel 16, eerste lid, aanhef en onder d, RWN, zoals deze bepalingen luiden sinds 1 april 2003. Kenmerkend voor het van rechtswege verlies van het Nederlanderschap is immers dat dit automatisch intreedt zodra aan de voorwaarden daarvoor is voldaan. Het betreft bovendien veelal Nederlandse emigranten en hun nazaten die langdurig hoofdverblijf hebben buiten het Koninkrijk en het grondgebied van de Europese Unie, en om deze reden niet altijd in het zicht zijn van de Nederlandse autoriteiten. Wel is bekend dat jaarlijks ongeveer 2.000 paspoortaanvragen buiten behandeling worden gesteld omdat het Nederlanderschap van rechtswege verloren is gegaan. Dat zou betekenen dat sinds 1 april 2013 in ten minste 20.000 gevallen het Nederlanderschap van rechtswege verloren is gegaan.¹⁶

Het ligt in de lijn der verwachting dat een aanzienlijk deel van de verwachte optieverklaringen wordt ingediend door personen die hoofdverblijf hebben buiten het Koninkrijk. De Minister van Buitenlandse Zaken neemt deze optieverklaringen in ontvangst op de diplomatieke of consulaire post in het ressort waar de optant zijn hoofdverblijf heeft. Het in ontvangst nemen en beoordelen van optieverklaringen is een reguliere, bestaande taak voor de Minister van Buitenlandse Zaken. Er worden daarom door de Minister van Buitenlandse Zaken geen nieuwe werkzaamheden voorzien. Voor het in ontvangst nemen en beoordelen van een enkelvoudige optieverklaring is in 2023 een bedrag van € 206,- verschuldigd (artikel 2 jo. artikel 5, vierde lid, BON). Dit bedrag is kostendekkend.

Gelet op de doelgroep van het optierecht zal het aantal optieverklaringen dat wordt ingediend bij de burgemeesters van (grens)gemeenten, bij de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten dan wel bij de Minister van Justitie en Veiligheid beperkt zijn. Voor zover jegens de hiervoor genoemde bestuursorganen een beroep wordt gedaan op het nieuwe optierecht, wordt ook dan optiegeld geheven (artikel 2 BON). Ook voor deze bestuursorganen is het in ontvangst nemen en beoordelen van optieverklaringen een bestaande taak, die met het optiegeld kostendekkend kan worden verricht.

¹⁴ HvJ EU 10 mei 2017, ECLI:EU:C:2017:354.

¹⁵ Daarmee wordt aangesloten bij artikel 2, vierde lid, RWN, op grond waarvan de andere wettelijk vertegenwoordiger een zienswijze naar voren kan brengen omtrent de verkrijging, medeverkrijging, verlening of medeverlening van het Nederlanderschap.

¹⁶ Ingevolge artikel IV van de Rijkswet van 21 december 2000 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap (Stb. 2000, 618) ving de termijn in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN aan op 1 april 2003. Dat betekent dat de eerste gevallen van verlies krachtens deze bepaling intraden op 1 april 2013.

6. Ontvangen adviezen en regeldruk
[PM]

Concept

ARTIKELSGEWIJS DEEL

Artikel I

Onderdeel 1

De voorgestelde wijziging bewerkstelligt dat van een vreemdeling die eerder afstand van het Nederlanderschap heeft gedaan en middels artikel 6, eerste lid, onder f, voor het Nederlanderschap opteert, wordt gevergd dat waar mogelijk afstand wordt gedaan van een andere nationaliteit. Zie hierover nader paragraaf 3.3 van het algemene deel van deze toelichting.

Onderdeel 2

De wijziging van artikel 15, vierde lid, bewerkstelligt dat het verlies als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, RWN niet intreedt voor de Nederlander die binnen de periode van dertien jaar ten minste één maal een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap dan wel een reisdocument, Nederlandse identiteitskaart of vervangende Nederlandse identiteitskaart in de zin van de Paspoortwet heeft verkregen. Het is daarmee niet langer noodzakelijk de termijn van dertien jaar telkens opnieuw te stuiten.

Er is niet voorzien in overgangsrecht. De wijziging van artikel 15, vierde lid, heeft onmiddellijke werking en geldt ook voor lopende, nog niet verstreken termijnen. De wijziging heeft evenmin terugwerkende kracht. Dat betekent dat de Nederlander die vóór het moment van inwerkingtreding van deze wet een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap dan wel van een reisdocument, Nederlandse identiteitskaart of vervangende Nederlandse identiteitskaart in de zin van de Paspoortwet heeft verkregen en daarmee de termijn van dertien jaar heeft gestuit, nog éénmalig één van deze documenten zal moeten verkrijgen.

De wijziging heeft geen gevolgen voor gevallen waarin het Nederlanderschap voor inwerkingtreding van deze wet reeds verloren is gegaan. In deze situatie staat een beroep open op de reeds bestaande optierechten en vanzelfsprekend ook op het nieuwe, tijdelijke optierecht (zie artikel II).¹⁷

Onderdeel 3

Het huidige artikel 16, eerste lid, bepaalt dat een verklaring tot afstand geen rechtsgevolg heeft dan nadat de ouder die geen wettelijk vertegenwoordiger is, daarover is gehoord. Deze zinsnede doelt mede op de situatie waarin één van de ouders krachtens gezagsbepalingen die niet voortvloeien uit het Nederlands recht geen gezag heeft en derhalve niet als wettelijk vertegenwoordiger kan optreden, bijvoorbeeld als krachtens buitenlands recht het gezag uitsluitend bij de vader berust.¹⁸ De voorgestelde wijziging stelt buiten twijfel dat de andere ouder in alle gevallen de mogelijkheid heeft een zienswijze te geven tegen een verklaring van afstand voor het kind, ook indien het kind jonger dan 12 jaar is. Geen afstand is mogelijk indien de andere ouder daartegen bedenkingen heeft.

Artikel II

Gelet op de tijdelijke aard van het voorgestelde optierecht is ervoor gekozen het optierecht niet in de RWN zelf op te nemen maar in de onderhavige rijkswet.

Eerste lid

Zoals vermeld in het algemene deel van de toelichting staat een beroep op het optierecht open voor diegenen die het Nederlanderschap op of na 1 april 2003 zijn verloren krachtens de artikelen 15, eerste lid, aanhef en onder c, en artikel 16, eerste lid, aanhef en onder d, RWN. Conform het uitgangspunt van de RWN wordt het Nederlanderschap niet met terugwerkende kracht verkregen (artikel 2, eerste lid, RWN).

Het tijdstip waarop de optieverklaring is afgelegd is bepalend voor de vraag of het ontvankelijk is. Een beroep op het optierecht staat open gedurende een periode van twee jaar na het tijdstip inwerkingtreding van de onderhavige rijkswet. Een optieverklaring die tijdens deze periode is afgelegd, maar waarop pas na deze periode wordt beslist, is derhalve tijdig ingediend.

---

¹⁷ Artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f en p, RWN.

¹⁸ Vergelijk artikel 2, vierde lid, RWN.

Tweede lid

Zoals vermeld in paragraaf 3.2 van het algemene deel van deze toelichting zijn op de optieverklaring vrijwel alle gebruikelijke procedurele en materiële vereisten van de optieprocedure van toepassing. Dat wordt bereikt door artikel 6, tweede tot en met achtste lid, RWN van overeenkomstige toepassing te verklaren.

Dat betekent onder meer dat de optieverklaring in ontvangst wordt genomen en wordt beoordeeld door de bevoegde autoriteit (artikel 6, derde lid). Het besluit tot bevestiging wordt niet bekend gemaakt dan nadat een verklaring van verbondenheid is afgelegd (artikel 6, tweede lid). Tevens is het in artikel 6, vierde lid, neergelegde openbare orde-criterium van toepassing. De toepasselijkheid van het achtste lid bewerkstelligt dat minderjarige kinderen van de optant, ook als zij het Nederlanderschap nooit hebben bezeten, kunnen delen in de verkrijging van het Nederlanderschap, mits zij op de optieverklaring tot dat doel zijn vermeld. Het vereiste van toelating en hoofdverblijf is, gelet op de doelgroep van de onderhavige optierecht, niet van toepassing. Zoals vermeld staat voor minderjarigen overigens ook een zelfstandig beroep op het tijdelijke optierecht open.

Artikel 6, achtste lid, maakt het mogelijk dat een minderjarige deelt in de herverkrijging van zijn ouder, mits het in de optieverklaring tot dat doel is vermeld. Het is daarom niet altijd noodzakelijk dat een minderjarig kind zelf opteert. Deze mogelijkheid is met name relevant voor het minderjarige kind dat is geboren nadat de ouder het Nederlanderschap verloor en daarom nooit Nederlander is geweest. Voor deze minderjarigen staat immers geen zelfstandig beroep op het optierecht open. Het in artikel 6, achtste lid, opgenomen vereiste dat het minderjarige kind sedert het tijdstip van het afleggen van de verklaring toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is niet van toepassing. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat minderjarige kinderen die niet op de optieverklaring worden vermeld niet delen in de verkrijging. Gelet op de reikwijdte van artikel 6, achtste lid, wordt het Nederlanderschap evenmin herkreten door een kind dat ten tijde van de optie inmiddels meerderjarig is. In beide gevallen staat voor de betrokken persoon natuurlijk wel de mogelijkheid open om zelfstandig een beroep te doen op het tijdelijke optierecht als het kind als minderjarige heeft gedeeld in het verlies van de ouder.

De artikelen 13, 21 en 23 RWN zijn eveneens van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat geldt derhalve ook voor de krachtens de artikelen 13, eerste lid, 21 en 23, eerste lid, RWN gestelde regels. Daarmee wordt buiten twijfel gesteld dat de bepalingen uit het BVVN, in het bijzonder hoofdstuk II daarvan, en het BON van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel III

Dit wetsvoorstel treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Daarbij zal worden aangesloten bij het kabinetsbeleid inzake vaste verandermomenten voor regelgeving.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,